

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 14-12-27482 הועד המקומי ברור חיל ואח' נ' שואף ואח'

1. הועד המקומי ברור חיל ישוב קהילתי כפרי 2. מתיישבי ברור חיל אגודה להתיישבות קהילתית בע"מ 3. קיבוץ ברור חיל ע"י עוה"ד עומר כהן וגיל דגן נגד 1. רוני שואף 2. דורית שואף 3. עירית לוריא 4. רוני דגני 5. לירן דגני 6. ארז פרי 7. דקלה פרי ע"י עוה"ד נדב ארגוב	המערערים והמשיבים שכנגד המשיבים והמערערים שכנגד המשיב הפורמלי בערעור והמשיב בערעור שכנגד

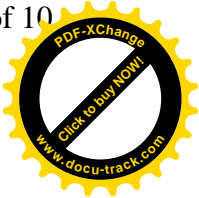
פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

השופט גד גדעון:

1. זהו פסק דין בערעור ובערעור שכנגד, על פסק דינו של בית משפט השלום בבאר-שבע (כב' ס. הנשיא השופט א. אדם) מיום 19.10.14, אשר ניתן בשתי תביעות שנדונו במאוחד – ת.א. 18969-11-11 ו-ת.א. 54619-02-12, ובמסגרתו התקבלו התביעות בחלקן.
2. המערערת (המשיבה שכנגד) מס' 3, (להלן: "הקיבוץ") היא אגודה שיתופית – קיבוץ ברור חיל שבנגב המערבי, אשר בין היתר, משכירה דירות בקיבוץ (בדרך של מתן רשות שימוש, על פי הסכמי הרשאה). המערער (המשיב שכנגד) מס' 1, הוא הוועד המקומי של תושבי הקיבוץ, ושל תושבי ההרחבה הקהילתית בקיבוץ (להלן: "הוועד"). המערערת (המשיבה שכנגד) מס' 2, הינה אגודה להתיישבות קהילתית, המאגדת את תושבי הקיבוץ, ואת תושבי ההרחבה הקהילתית, ומאז חודש ספטמבר 2010, אחראית על מערכת החינוך בקיבוץ (להלן: "האגודה").

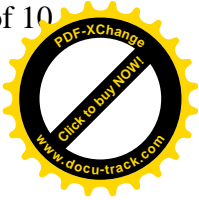
1 מתוך 10

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 27482-12-14 הועד המקומי ברור חיל ואח' נ' שואף ואח'

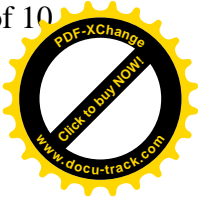
3. המשיבים (המעוררים שכנגד), מס' 1-2 (התובעים בת.א. 18969-11-11) הינם בעלי הזכויות בבית שבהרחבה הקהילתית בקיבוץ, המשיבים (המעוררים שכנגד) מס' 3-7 (התובעים בת.א. 54619-02-12), שכרו בעבר דירות בהרחבה הקהילתית. כל המשיבים 1-7 הינם הורים לילדים, אשר למדו בשנת הלימודים תשע"א בגן החובה "יורה" שבקיבוץ. המשיב הפרומאלי (המשיב מס' 8) הינו תושב הקיבוץ, וחבר במנהלת החינוך של האגודה.
4. טענתם המשותפת של המשיבים 1-7, במסגרת התביעות שהגישו, היתה, כי המערערים לא היו רשאים, במועדים הרלוונטיים, לדרוש מהם תשלום עבור חינוך ילדיהם בגן הילדים, מעבר לקבוע בהוראות הדין הרלוונטי שעניינן תשלומי הורים לילדים בגן חובה, כפי שעשו המערערים בפועל.
- המערערים טענו, כי הסכום הנוסף שדרשו מן ההורים, מעבר לתשלומי החובה על פי דין, נדרש בגין "שירותי יתר" שסופקו במסגרת גן הילדים, ובהם, 10 שעות פעילות נוספות (51 שעות פעילות שבועית במקום 41 שעות המחויבות בחינוך הציבורי), הפעלת הגן בחופשות, ריבוי מטפלים ביחס למספר הילדים, בהשוואה למחויב בחינוך הציבורי, ארבע ארוחות ביום, ומגוון פעילויות העשרה.
- המשיבים מס' 1 ו-2 התנגדו לשלם את תשלומי היתר, ולא שלחו את בתם לגן בימי חופשה. המערערים הודיעו להם על כך, כי לא יפעלו לגבות את חובם הנטען בגין שרותי היתר, אך המשיכו להוציא להם חשבוניות, ופרסמו את הטענה, כי יש להם חוב בגין התשלומים האמורים.
- המשיבים מס' 3-7 סרבו בתחילה לשלם את תשלומי היתר, והשתתפו במאבק נגד גביית התשלום האמור, אך בהמשך, שילמו את כל תשלומי היתר שנדרשו מהם. וועד האגודה המליץ לקיבוץ שלא לחדש את הסכמי השכירות של המשיבים מס' 3-7, שכן סבר, כי בעצם ניהול המאבק האמור, הפרו את הסכמי ההרשאה שנכרתו עימם. בהתאם להמלצה, נמנע הקיבוץ מלחדש את ההסכמים.
5. המשיבים מס' 1 ו-2, אשר ממשיכים להתגורר בקיבוץ גם כיום, עתרו בתביעתם, ליתן סעד הצהרתי, לפיו גביית התשלומים שבמחלוקת אינה חוקית, וכל חיוב שהושת עליהם בגין תשלומים אלה בטל, לחייב את המערערים לפרסם את הדוח"ות הכספיים לשנת הלימודים תשע"א, ואת התקציב המתוכנן לשנת הלימודים העוקבת, וכן, לחייב את המערערים, בתשלום פיצויים עבור הנזקים שסבלו המשיבים, כתוצאה מעוולות הפר חובה חקוקה, רשלנות, פגיעה בפרטיות והוצאת לשון הרע, שעוללו כלפיהם המערערים.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 27482-12-14 הועד המקומי ברור חיל ואח' נ' שואף ואח'

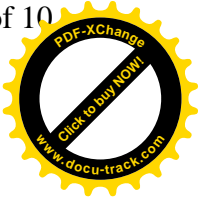
1
 2 המשיבים מס' 3-7 הגישו את תביעתם, לאחר שעזבו את הקיבוץ, בעקבות אי חידוש הסכמי
 3 ההרשאה. בתביעתם עתרו, להשבת כל התשלומים שנגבו מהם, לטענתם, באופן בלתי חוקי,
 4 ולפצותם, על הנוקים הכספיים הנפשיים והחברתיים שנגרמו להם ולידיהם, לטענתם, בין
 5 היתר בשל "הסילוק מהקיבוץ..." (פרק ג.5 לכתב התביעה), ובשל פרסום לשון הרע.
 6
 7 יוער, כי במהלך הדיון בתובענות שאוחדו, חל שינוי במדיניות המערערים, והם החלו להציע
 8 לתושבי הקיבוץ וההרחבה הקהילתית, אפשרות בחירה, בין קבלת שירותי היתר, תמורת
 9 התשלום שקבעו המערערים בגינם, ובין ויתור על שירותים אלה, ואי תשלום בגינם. שינוי
 10 מדיניות זה התרחש, לאחר שהתקבלה במסגרת הדיון בתביעות עמדת משרד החינוך, לפיה,
 11 חייבת רשות מקומית, לאפשר חינוך ציבורי בתנאים שקובע הדין, כאשר תשלומים בגין
 12 שירותים נוספים, הם בגדר רשות בלבד, ואין לכפותם, על הורים שאינם מסכימים להם.
 13
 14 בית המשפט קמא אימץ בפסק דינו, את עמדתו האמורה של משרד החינוך, וקבע, כי לא ניתן
 15 להתנות על הוראות הדין בעניין זה, בהסכם או בתקנון.
 16
 17 באין חולק על כך, כי בתקופה הרלוונטית לתביעות, לא ניתנה למשיבים אפשרות לבחור בין
 18 קבלת שירותי היתר ותשלום בגינם, ובין ויתור על השירותים האמורים, קבע בית המשפט
 19 קמא, כי המערערים הפרו חובות חקוקות.
 20
 21 בית המשפט קמא סבר, כי אין מקום ליתן סעד הצהרתי נרחב, כפי שדרשו המשיבים מס' 1
 22 ו-2 לפיו גביית תשלומי היתר לא היתה חוקית, ודחה את התביעה לעניין זה כפוף לקביעה,
 23 לפיה זכאית היתה האגודה לדרוש תשלומי יתר, אלא שנדרשה "לאפשר בחירה ושקיפות,
 24 הכל כפי שנקבע בעמדת משרד החינוך" (סעיף 83 לפסק הדין).
 25
 26 בית המשפט קמא, קיבל את תביעת המשיבים מס' 3-7, להשבת התשלומים באופן חלקי,
 27 והורה על השבת 70% בלבד מתשלומי היתר, על יסוד הוראת סעיף 2 לחוק עשיית עושר ולא
 28 במשפט, תוך מתן משקל לעובדה כי "... התובעים וילדיהם נהנו בפועל משירותי יתר בלתי
 29 מבוטלים..." (סעיף 91 לפסק הדין). בהתאם, חייב את האגודה להשיב למשיבה מס' 3, סך
 30 5,754 ₪, למשיבים מס' 4 ו-5 – סך 4,092 ₪, ולמשיבים 6 ו-7 – 9,535 ₪, כאשר כל הסכומים
 31 שוערכו ממועד הגשת התביעה.
 32
 33 בית המשפט קמא קבע, כי המערערים פגעו באוטונומיה של המשיבים, בכך שמנעו מהם,
 34 מימוש זכותם, לבחור בחינוך ציבורי על פי דין, ללא שירותי היתר. לעניין זה, נדחתה טענת

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 27482-12-14 הועד המקומי ברור חיל ואח' נ' שואף ואח'

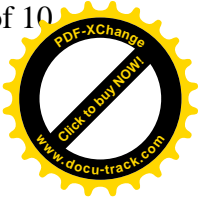
- 1 המערערים, לפיה מהווה טענת המשיבים בעניין זה הרחבת חזית, משום שלא פורטה עילת
 2 תביעה של פגיעה באוטונומיה בכתבי התביעה. בית המשפט קמא פסק לזכות המשיבים,
 3 פיצויים בגין פגיעה באוטונומיה, ובגין הפרת חובה חקוקה, בסך 15,000 ₪ למשפחות
 4 המשיבים 4-7, ומחצית הסכום למשיבה מס' 3, אשר בן זוגה לא הצטרף לתביעה.
 5
- 6 בית המשפט קמא קבע, כי בהיותם שוכרים, היה על המשיבים 3-7 ממילא לעזוב את היישוב,
 7 במוקדם או במאוחר. זאת, בין היתר, נוכח דברי נציג הקיבוץ, לפיהם, אלמלא פנתה האגודה
 8 אל הקיבוץ בהמלצה שלא לחדש את הסכמי ההרשאה, עקב הטענה להפרת ההסכם על ידי
 9 המשיבים 3-7, סביר כי הקיבוץ היה מחדש את הסכמי ההרשאה עמם, עד תום 5 שנים
 10 מתחילת תקופת השכירות. לפיכך, לא ראה מקום לפסוק פיצוי בגין עצם העזיבה, ובגין
 11 ההוצאות שהיו כרוכות בה.
 12
- 13 יחד עם זאת, סבר בית המשפט קמא, כי העילה לאי חידוש ההסכמים, לא היתה "עילה...
 14 ראויה" (סעיף 108 לפסק הדין), וכי החלטת האגודה שלא לחדש את ההסכמים, גרמה
 15 למערערים 3-7 נזק בלתי ממוני, בשל ההשפלה ועוגמת הנפש שנגרמו להם. על כן, פסק פיצוי
 16 בסך 3,750 ₪, לכל אחד מהם (7,500 ₪ לכל זוג תובעים, ומחצית הסכום למשיבה מס' 3).
 17
- 18 בית המשפט קמא, דחה את הטענות, לעניין הוצאת לשון הרע, בקובעו, כי הפרסומים
 19 הרשמיים של האגודה, לא כללו לשון הרע, וכי נעשו בתום לב, מתוך סברה של האגודה כי
 20 גביית הכספים נעשית כדין. כן דחה, את הטענות לעניין פגיעה בפרטיות, בקובעו, כי
 21 הפרסומים לא פגעו בפרטיות המשיבים. עוד קבע, כי ככל שהיו מתקבלות הטענות, לעניין
 22 הוצאת לשון הרע ופגיעה בפרטיות, הרי שהנזק בגין העוולות, חופף לנזק שנגרם בגין הפרת
 23 החובה החקוקה, ולא היה על כן, מקום לכפל פיצוי.
 24
- 25 בית המשפט קמא, חייב את המערערים, לשלם למשיבים 1-7 שכר טרחת עו"ד והוצאות
 26 משפט בסך 35,400 ₪. המערערים 3-7 חויבו לשלם למשיב הפורמאלי, הוצאות משפט בסך
 27 8,850 ₪.
 28
- 29 המערערים טענו במסגרת הערעור, בין היתר, כי יש לבטל, את חיובם בתשלום פיצויים .7
 30 למשיבים, בגין פגיעה באוטונומיה. זאת, הן משום שהטענות בדבר פגיעה באוטונומיה, נטענו
 31 לראשונה, בשלב הסיכומים, ויש בהן משום הרחבה אסורה של חזית הדין, והן משום
 32 שלטענת המערערים, לא היתה כל פגיעה באוטונומיה של המשיבים, אשר בחרו לגור בקיבוץ
 33 מתוך הבנת משמעות החינוך הקיבוצי, לרבות שירותי היתר, ובחרו לקבל שירותים אלה.
 34

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 14-12-27482 הועד המקומי ברור חיל ואח' נ' שואף ואח'

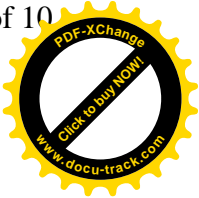
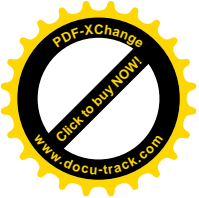
- 1
2 המערערים טענו, כי לא הפרו כל חובה חקוקה בפעולותיהם, שכן לטענתם, אין החוק,
3 בפרשנותו הנכונה, שולל את אופיו המיוחד של החינוך הקיבוצי, לרבות שירותי היתר הניתנים
4 במסגרתו. כן טענו, כי המשיבים מושתקים מלתבוע פיצויים על יסוד עילה זו, נוכח השיהוי
5 הכבד בו לקחה תביעתם, באשר הוגשה, כמעט שנתיים לאחר סיום ההתקשרות בין הצדדים,
6 ולאחר שהמשיבים כבר נהנו משירותי היתר שניתנו לילדיהם, במסגרת הגן בקיבוץ. עוד טענו
7 בהקשר זה, כי המשיבים נהגו בחוסר תום לב, כאשר לא העלו כל דרישה, במהלך תקופת
8 מגוריהם בקיבוץ, לחנך את ילדיהם בחינוך ציבורי, וללא שירותי היתר. לחילופין טענו, כי יש
9 להפחית, את סכומי הפיצויים שנפסקו.
- 10
11 המערערים הוסיפו וטענו, כי שגה בית המשפט קמא כאשר חייב אותם בהשבת התשלומים
12 ששילמו המשיבים, באשר לטענתם, האגודה וחבריה לא התעשרו על חשבון המשיבים, אלא
13 להפך – השבת הסכומים ששילמו המערערים על ידי האגודה, תגרום בדיעבד, להתעשרות
14 המשיבים שלא כדין, על חשבון האגודה, לאחר שקיבלו את שירותי היתר. עוד טענו, כי
15 בנסיבות העניין, ההשבה איננה צודקת, מאחר שהמשיבים צרכו את שירותי היתר, בפועל, על
16 חשבון האגודה.
- 17
18 עוד טענו, כי לא היה מקום לחייב את הקיבוץ בפיצוי המשיבים, בגין אי חידוש הסכמי
19 הרשאה, שכן הקיבוץ היה זכאי שלא לחדש את הסכם ההרשאה, משסתיימה תקופת
20 השכירות, מכל סיבה שהיא, משניתנה הודעה מספקת מראש, לפי ההסכם, וכאשר לטענת
21 המערערים, לא נגרם למשיבים נזק כלשהו, עקב אי חידוש ההסכמים.
- 22
23 המערערים טענו גם, לעניין סכום ההוצאות שבתשלומו חויבו בפסק הדין.
- 24
25 המשיבים טענו במסגרת הערעור שכנגד, בין היתר, כי יש להגדיל את סכומי הפיצויים .8
26 וההשבה שנפסקו לזכותם, להתערב בקביעת בית המשפט קמא, לפיה, אין מקום למחוק את
27 החוב הרשום למשיבים 1 ו-2, וליתן סעד הצהרתי, לפיו אין להם חוב למערערים.
- 28
29 עוד טענו, כי יש לחייב גם את האגודה והוועד, בתשלום הפיצוי, בגין אי חידוש ההסכמים,
30 שהושת בפסק הדין על הקיבוץ בלבד.
- 31
32 סבורני, כי אין מקום להתערב בקביעת בית המשפט קמא, בדבר הפרת חובות חקוקות על ידי .9
33 הוועד והאגודה. בית המשפט קמא עמד, על הוראות הדין הרלוונטיות, וניתח את המצב
34 המשפטי, על פיו מחויבת רשות מקומית לאפשר חינוך ציבורי, במסגרתו ניתן לגבות תשלומים

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 14-12-27482 הועד המקומי ברור חיל ואח' נ' שואף ואח'

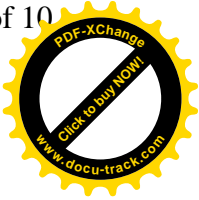
1 והחזר הוצאות בסכומים ובשיעורים שיאשר שר החינוך, בעד שירותים ואספקה הניתנים
 2 לתלמידים, מעבר לשירותים שהוגדרו בתקנות, כשירותים מקובלים [ר' הוראת סעיף 6(ד)
 3 לחוק לימוד חובה, תשי"ט-1949, הוראות תקנות לימוד חובה (שירותים מקובלים) תשי"א-
 4 1950, תקנות לימוד חובה (ייעוד כספי תשלומים), תשס"ה-2004, והצווים שהחילו הוראות
 5 אלה על גני הילדים בקיבוץ, וכן, חוזר מנכ"ל משרד החינוך לעניין תשלומי הורים, נספח א'
 6 למסמך עמדת משרד החינוך (הוגשה ביום 28.1.2013 בת.א. 54619-02-12). ההוראות
 7 הרלבנטיות לענייננו, נדונו בהרחבה במסגרת מסמך העמדה האמור, ובסעיף 13 לפסק דינו
 8 של בית המשפט קמא].
 9
 10 משלא העמידו האגודה והוועד בפני ההורים, אפשרות בחירה, בין חינוך ציבורי ללא שירותי
 11 היתר, וללא תשלום בגינם, ובין קבלת מלוא השירותים, לרבות שירותי היתר, בתשלום נוסף,
 12 הפרו את הוראות הדין לעניין זה.
 13
 14 יחד עם זאת, סבורני כי יש להתערב בפסק הדין ולהורות על ביטול חיוב המערערים בתשלום
 15 פיצויים למשיבים, שכן בפועל, לא נגרם למשיבים נזק, בגין הפרת החובות החקוקות על ידי
 16 הוועד והאגודה.
 17
 18 אשר למשיבים 1 ו-2 – נזכיר, כי משיבים אלה יצרו בפועל, מעין מסלול חינוך ציבורי, כאשר
 19 נמנעו מלצרוך מקצת שירותי היתר, ולא שילמו את תשלומי היתר. אמנם, המערערים לא
 20 הסכימו עם התנהגות זו מראש, אך השלימו עמה בדיעבד. במצב זה, ודאי שלא נגרם למשיבים
 21 1 ו-2 כל נזק כספי. הנוקים הבלתי ממוניים שנגרמו למשיבים 1 ו-2 לטענתם, לרבות הגינוי
 22 על ידי מי מחברי הקיבוץ, ככל שנגרמו, לא נבעו מהפרת החובה החקוקה, גם אם באו בעטייה
 23 של המחלוקת שהתעוררה כתוצאה מהתנהגות המערערים.
 24
 25 אשר למשיבים 3 – 7, הרי לא רק שלא פנו אל האגודה, במהלך התקופה בה למדו ילדיהם בגן,
 26 בבקשה לפטור אותם מתשלום בגין שירותי היתר, תוך ויתור על קבלתם, והעלו את הטענה
 27 רק בדיעבד, לאחר שלא חודשו הסכמי ההרשאה עמם, אלא שהיו מעוניינים בקבלת שירותי
 28 היתר והסכימו לשלם בגינם. לעניין זה, העיד המשיב מס' 6, מר פרי, בחקירתו הנגדית: "ש:
 29 **תאשר לי שהסכמת לשלם בגין הפעילות של הגן. ת: אני הסכמתי לשלם ושילמתי**" (עמ' 15
 30 לפרוטוקול מיום 29/6/14 שורות 15-16); עדותה של המשיבה מס' 3, גבי לוריא: "ש: **האם**
 31 **שלחתם את הבת שלכם לגן יורה בחופשות. ת: כן. ש: הבת שלך גם השתתפה בחוגים**
 32 **ובפעילויות של הגן. ת: הבת שלי הייתה בגן. היא לקחה חלק בכל מה שהיה בגן. יש מה**
 33 **להתווכח על מה שהיה בגן. ש: האם ידוע לך שמשרד החינוך לא מימן את הפעילויות**
 34 **בחופשות. ת: ידוע לי וגם שילמתי**" (עמ' 19 לפרוטוקול האמור, שורות 8 – 13); וכן עדותו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 27482-12-14 הועד המקומי ברור חיל ואח' נ' שואף ואח'

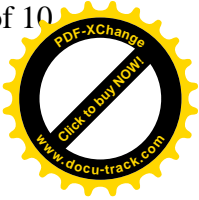
1 של המשיב מס' 5, מר רז: "ש: יש סיבה מיוחדת שבחרתם ברור חיל ולא בשדרות. ת: כן,
 2 העדפנו את הסביבה הקיבוצית, קהילה שבקיבוץ, אנו חיינו לא מעט שנים בקיבוץ. ש:
 3 מסכים איתי החינוך היה משקל. ת: כן" (עמ' 27 לפרוטוקול, שורות 1 – 4), ובהמשך: "ש:
 4 הבת שלכם הייתה בגן יורה בחופשות. ת: כן. ש: השתתפה בפעילויות? ת: כן. ש: האם ידוע
 5 לך שמשרד החינוך לא מימן את החופשות. ת: לא, התוודעתי לכך רק לאחר שכל הפרשה
 6 התפרצה. ש: תאשר לי שהסכמתם לשלם בגין הפעילויות של הגן. ת: כן." (עמ' 27
 7 לפרוטוקול, שורות 18 – 25).
 8
 9 המאבק שניהלו המשיבים נגד המערערים, בתחילת שנת הלימודים תשע"א, לא נבע מעצם
 10 הדרישה לתשלומים בגין שירותי היתר, אלא מטענתם, להעדר הלימה בין התשלום ובין
 11 איכות שירותי היתר, כעולה מסיכום ישיבת הוריהן יורה מיום 27.6.10 (מוצג ת/2 לתיק מוצגי
 12 המשיבים בבימ"ש קמא), במסגרתה הוחלט, בין היתר, כי אם לא יצומצם מספר הילדים בגן
 13 ואם לא יוגבל הרישום לילדי תושבי הקיבוץ בלבד, ישלמו ההורים את תשלומי החובה
 14 בהתאם לחוק חינוך חובה בלבד (ר' גם מכתב ההורים אל מנהלת החינוך בקיבוץ מיום
 15 18.7.10, באותו מוצג).
 16
 17 אין גם מחלוקת, כי המשיבים מס' 3 עד 7 חתמו על הסכמים שבמסגרתם אימצו את
 18 "אורחות החיים הנהוגות בקיבוץ... ", בהתאם לקביעות הנהלת הקהילה בקיבוץ (סעיף
 19 11.1 להסכמי ההרשאה המצורפים לכתב ההגנה של המערערים בת.א. 54619-02-12), ואילו
 20 המשיבים 1 ו-2 התחייבו עם הצטרפותם לאגודה "למלא אחר החלטותיה ולרבות לעניין
 21 תשלומים לאגודה" (סעיף 3.ח לכתב הצטרפות של המשיבים 1 ו-2 לאגודה (נספח 5.5 למוצג
 22 מע/2). המשיבים כולם, היו מודעים לטיב החינוך בקיבוץ, ולשירותי היתר שניתנו לתלמידים
 23 שלמדו במוסדות החינוך בו.
 24
 25 נראה, כי אילו רצו בכך, יכולים היו המשיבים 3-7 לנהוג, כפי שנהגו המשיבים 1 ו-2, דהיינו
 26 לותר על קבלת השירותים (מלבד שירותי היתר שלא ניתנים להפרדה בפועל כגון היחס
 27 המשופר בין מספר הילדים ומספר המטפלים) ולהימנע מלשלם את תשלומי היתר, כאשר
 28 האגודה לא יכולה הייתה כמובן לחייבם במקרה כזה בתשלום, נוכח הוראות הדין
 29 הרלוונטיות. במצב זה, סבורני, כי לא נגרם למשיבים 3-7 נזק ממון, בגין הפרת החובות
 30 החקוקות על ידי מי מהמערערים, ולא נגרמה כל פגיעה באוטונומיה שלהם.
 31
 32 דעתי, כי לא היה גם מקום לחייב את המערערים בהשבה, מכוח חוק עשיית עושר ולא
 33 במשפט, כפי שציווה בית המשפט קמא, וזאת, הן משום שלא הוכח כי המערערים, התעשרו
 34 שלא כדין, על חשבון המשיבים 3-7 (שהרי אין חולק על כך, כי סיפקו את השירותים ונשאו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 27482-12-14 הועד המקומי ברור חיל ואח' נ' שואף ואח'

- 1 בעלויות הכרוכות בהם), והן, משום שבנסיבות האמורות לעיל, כאשר ילדי המשיבים 3-7
 2 קיבלו את שירותי היתר בפועל, וכאשר הדבר נעשה ברצונם של המשיבים 3 - 7, כמפורט לעיל,
 3 הרי שחיוב המערערים בהשבת תשלומי היתר, לא תהיה צודקת.
 4
- 5 סבורני, כי יש להתערב גם בפסיקת הפיצוי למשיבים מס' 3 - 7, בגין אי חידוש הסכמי .10
 6 ההרשאה. עניינם של הסכמי ההרשאה, הינו רשות המגורים בקיבוץ, והעמדת דירות מגורים
 7 על ידי הקיבוץ, לתקופת ההסכמים. יש אמנם בהסכמים, הוראות שעניינן שמירת אורח
 8 החיים בקיבוץ, ושירותים שונים הניתנים במסגרת הקיבוץ, אך אין בהם כמובן להפוך את
 9 ה"מורשים" (כהגדרתם בהסכמים) לחברים בקיבוץ.
 10
- 11 המדובר, בהסכמים בין גורמים פרטיים (הקיבוץ מצד אחד וה"מורשים" מצד שני), וביחס
 12 להרשאת המגורים והשימוש בנכסים על פיהם, אין הקיבוץ נושא בכל חיוב כלפי ה"מורשים"
 13 מעבר לאמור בהסכמים אלה. לפיכך, לא חלה עליו חובה, להאריך את הסכמי ההרשאה,
 14 והוא רשאי להימנע מהארכתם, כראות עיניו. הגם שהחלטה על אי חידוש ההסכמים,
 15 התקבלה בשל המלצת האגודה, והגם שהמלצה זו ניתנה בגין המחלוקת בין הצדדים
 16 שהתעוררה, בין היתר, על רקע הפרת חובות חקוקות על ידי האגודה, כמפורט לעיל, הרי
 17 שבהעדר חובה מכוח הדין, להאריך את ההתקשרות, אין גם לומר בנסיבות, כי הקיבוץ פעל
 18 כלפי המשיבים 3 - 7 בחוסר תום לב, משפעל כדין כבעל הזכויות האמורות בהסכמי ההרשאה.
 19
- 20 בנסיבות אלה, לא היה מקום לחייב את הקיבוץ, בתשלום פיצויים למשיבים 3 - 7.
 21
- 22 נוכח האמור לעיל, סבורני כי יש לדחות, את טענות המשיבים, במסגרת הערעור שכנגד, למעט .11
 23 לעניין הסעד הצהרתי המבוקש להעדר חוב של המשיבים 1 ו-2 כלפי המערערים או מי מהם,
 24 ביחס לשנת הלימודים האמורה.
 25
- 26 אין מחלוקת, כאמור, כי המשיבים 1 ו-2 לא קיבלו את שירותי היתר. כמפורט לעיל, המשיבים
 27 מס' 1 ו-2 רשאים היו לנהוג כפי שנהגו, ועל כן, לא היו המערערים זכאים לתשלום כלשהו,
 28 ממשיבים אלה, מעבר לתשלומי החובה אותם שילמו. חרף האמור, הרי שברישומי
 29 המערערים, או מי מהם, רשומה עדיין יתרה לתשלום לחובת המשיבים 1 ו-2 בגין לימודי
 30 ביתם בגן בשנת הלימודים האמורה.
 31
- 32 בנסיבות אלה, נכון ליתן סעד הצהרתי (מצומצם מהסעד שנתבע), לפיו, אין חוב כאמור.
 33

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 27482-12-14 הועד המקומי ברור חיל ואח' נ' שואף ואח'

12. לפיכך, אציע לחברי לקבל את הערעור, לבטל את החיובים הכספיים שהושתו על המערערים בפסק דינו של בימ"ש קמא, לרבות חיובם בתשלום הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד למשיבים, ולדחות את הערעור שכנגד, למעט לעניין הסעד ההצהרתי בדבר העדר חוב למשיבים מס' 1 ו-2 כלפי המערערים, כמפורט לעיל. כן אציע, לחייב את המשיבים 1 - 7 יחד ולחוד בהוצאות המערערים בשתי הערכאות, בסך 25,000 ₪, כאשר סכום העירבון שהפקידו, יועבר למערערים על ידי בא כוחם, על חשבון ההוצאות, ואילו הערבון שהפקידו המערערים יושב לידי המערערים, באמצעות ב"כ.

גד גדעון, שופט

- 8
9
10
11
12

ס. הנשיא השופטת שרה דברת – אב"ד:

אני מסכימה.

12
10
**שרה דברת, שופטת,
ס.נשיא** 18

- 19
20
21
22

השופט אריאל ואגו:

אני מסכים.

23
1
5
2
29
אריאל ואגו, שופט

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ע"א 27482-12-14 הועד המקומי ברור חיל ואח' נ' שואף ואח'

1

2

3

4

5

6

לפיכך, הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט ג. גדעון.
ניתן היום, י"ב בחשוון תשע"ו, 25 אוקטובר 2015, בהעדר הצדדים.

גד גדעון, שופט	אריאל ואגו, שופט	שרה דברת, שופטת, ס.נשיא

7

8

9

10

11